Stappenplan Molenaar voor één dag

1. Bepaal doelgroep en opzet

Bepaal vooraf voor wie de cursus bedoeld is, bijvoorbeeld:

- volwassenen die geïnteresseerd zijn in molens;
- vrienden of familie van molenaars;
- mensen die overwegen de echte molenaarsopleiding te volgen;
- bezoekers die een bijzondere molenervaring zoeken.

Werk met een kleine groep, bijvoorbeeld **6 tot 10 deelnemers**, zodat iedereen daadwerkelijk iets kan doen.

2. Stel het dagprogramma samen

Combineer uitleg met zoveel mogelijk praktijk. Een mogelijke dagindeling:

Tijd	Activiteit
09.30	Ontvangst met koffie/thee
10.00	Kennismaking met de molen en het molenaarsvak
10.30	Rondgang door de molen en uitleg onderdelen
11.15	Wind, weer en veiligheid
12.00	Praktijkdemonstratie met de molenaar
12.30	Lunch
13.15	Zelf aan de slag onder begeleiding
14.45	Pauze
15.00	Werking van de molen en dagelijkse werkzaamheden
16.00	Korte molenkennisquiz
16.30	Afsluiting en certificaat
17.00	Einde

3. Bepaal wat deelnemers gaan leren

Beperk de cursus tot een aantal aansprekende onderwerpen:

- Hoe werkt een molen?
- Wat zijn de belangrijkste onderdelen?
- Welke soorten molens zijn er?
- Welke rol spelen wind en weer?
- Wat doet een molenaar op een normale draaidag?
- Hoe wordt de molen onderhouden?
- Welke veiligheidsregels zijn belangrijk?
- Hoe zorg je ervoor dat bezoekers veilig de molen kunnen bekijken?

4. Voeg veel praktijk toe

Het aantrekkelijke van deze activiteit zit vooral in **zelf ervaren**.

Laat deelnemers, uitsluitend waar dat veilig en verantwoord kan en steeds onder directe begeleiding van een bevoegde/ervaren molenaar, bijvoorbeeld:

- onderdelen in de molen herkennen;
- windrichting en weersomstandigheden beoordelen;
- helpen bij eenvoudige werkzaamheden;
- ervaren hoe zwaar bepaalde handelingen zijn;
- meel, graan of andere producten van de molen bekijken;
- meelopen met de controles die een molenaar uitvoert.

Bediening van de molen en andere veiligheidskritische handelingen blijven bij de verantwoordelijke molenaar. Maak vooraf heel duidelijk welke handelingen deelnemers wel en niet mogen uitvoeren.

5. Regel de cursusbegeleiding

Zorg voor minimaal:

- een ervaren molenaar die de cursus inhoudelijk leidt;
- eventueel een tweede molenaar of vrijwilliger bij grotere groepen;
- iemand voor ontvangst, lunch en praktische organisatie.

Maak vooraf voor alle begeleiders een korte instructie, zodat iedere cursusdag op dezelfde manier kan worden uitgevoerd.

6. Maak eenvoudig cursusmateriaal

Geef iedere deelnemer bijvoorbeeld een kleine **‘Molenaar voor één dag’-werkmap** met:

- programma;
- tekening van de molen;
- belangrijkste molenonderdelen;
- uitleg over wind en weer;
- opdrachten voor tijdens de dag;
- ruimte voor aantekeningen;
- quiz;
- informatie over hoe je écht molenaar kunt worden.

Zo heeft de deelnemer na afloop ook iets om mee naar huis te nemen.

7. Zorg voor een veilige uitvoering

Dit is bij deze activiteit extra belangrijk. Maak vooraf een risico-inschatting en bepaal:

- maximum aantal deelnemers;
- minimumleeftijd;
- welke delen van de molen toegankelijk zijn;
- welke handelingen deelnemers mogen uitvoeren;
- bij welke weersomstandigheden praktijkonderdelen niet doorgaan;
- vereisten voor kleding en schoeisel;
- toezicht en begeleiding;
- EHBO en noodprocedures.

De cursus blijft nadrukkelijk een **kennismakingsactiviteit en geen vervanging van een officiële molenaarsopleiding**.

8. Regel lunch en ontvangst

Maak er echt een dagje uit van. Denk aan:

- koffie/thee met iets lekkers bij ontvangst;
- gezamenlijke lunch;
- koffie/thee in de middag.

Waar mogelijk kun je lokale producten gebruiken. Bij een korenmolen past bijvoorbeeld brood van lokaal of op de molen gemalen meel mooi bij het concept.

9. Werk met vooraf inschrijven

Omdat het aantal plaatsen beperkt is, is reserveren noodzakelijk.

Vraag bij inschrijving naar:

- naam en contactgegevens;
- leeftijd;
- eventuele fysieke beperkingen waarmee rekening moet worden gehouden;
- dieetwensen;
- relevante verwachtingen of ervaring.

Communiceer vooraf duidelijk dat een molen veel trappen, smalle doorgangen en bewegende onderdelen kan hebben.

10. Maak een certificaat

Sluit de dag feestelijk af met een certificaat:

Molenaar voor één dag
Heeft vandaag kennisgemaakt met het molenaarsvak en de kracht van wind, techniek en vakmanschap ervaren.

Dit is vooral symbolisch, dus vermeld duidelijk dat het **geen vakbekwaamheidsbewijs of molenaarsdiploma** is.

11. Maak de verbinding met de molenaarsopleiding

Deze activiteit kan ook interessant zijn voor de werving van nieuwe molenaars. Vertel deelnemers aan het einde hoe zij verder kunnen als hun interesse is gewekt.

Laat bijvoorbeeld een molenaar vertellen:

- waarom hij/zij molenaar is geworden;
- wat het vak zo bijzonder maakt;
- hoeveel tijd het vraagt;
- hoe je kunt kennismaken met de officiële opleiding.

12. Evalueer de cursus

Vraag deelnemers na afloop:

- Wat was het leukste onderdeel?
- Heb je voldoende zelf kunnen ervaren?
- Was de uitleg begrijpelijk?
- Was de verhouding theorie/praktijk goed?
- Zou je de cursus aanraden?
- Heeft de dag je interesse gewekt om meer met molens te gaan doen?